

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่สะท้อนหลักการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองพื้นฐานของประเทศ อันเป็นการตอบสนองต่อนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลที่ให้อำนาจการบริหารจัดการแก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่และมีอิสระในการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นนั้นตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ การดำเนินงานของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว จะมีการบริหารงานตามแผนโครงการ และงบประมาณของตนเอง โดยมีรายได้ที่มาจากการจัดสรรภาษี ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากการจัดหาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนเงินอุดหนุนของรัฐบาล

ทศพิธราชธรรมเป็นหลักธรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในอดีต ทศพิธราชธรรมเชื่อกันว่าเป็นหลักธรรมที่เป็นของพระราชาหรือผู้นำประเทศใช้ยึดถือปฏิบัติในการบริหารประเทศเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน ได้มีการทำความเข้าใจและขยายขอบเขตของการนำทศพิธราชธรรมไปปรับใช้ในวงกว้างมากขึ้น ทั้งนักวิชาการ นักบริหาร และประชาชนธรรมดา ก็สามารถยึดถือและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการทำความคิด ก่อให้เกิดความสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าในชีวิตได้เช่นเดียวกัน

ในส่วนของการบริหารจัดการ (management administration) หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือสร้างความสุขความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ (วิรัช วิวัชนิภาวรรณ “การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” 2550: 16) จากความหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการเป็นหลักการงานที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นแนวทางในการนำพาบุคคล องค์กร และ/หรือ หน่วยงาน ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในที่นี้เน้นการศึกษาการบริหารจัดการภาครัฐ

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายหรือตามความต้องการของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็ควรบริหารจัดการโดยส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นถึงความสำคัญกับการบริหารจัดการที่เน้นด้านจิตใจโดยยึดหลักทศพิธราชธรรม เช่น ส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการประชาชนอย่างซื่อตรง อ่อนโยน มีความเพียร และอดทนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้เกิดความสมดุลในการบริหารจัดการทั้งด้านวัตถุและจิตใจควบคู่กันไป อันจะมีส่วนช่วยให้ประชาชนและประเทศชาติมีความสุข และความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอดีตและในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบได้มุ่งไปที่การบริหารจัดการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย รวมทั้งการสร้างถาวรวัตถุ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่เน้นด้านวัตถุ ส่วนการบริหารจัดการที่เน้นด้านจิตใจตามหลักทศพิธราชธรรมนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ยังไม่ได้ให้ความสำคัญมากเท่าที่ควร ทำให้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ประสบปัญหาหลายประการ เช่น เจ้าหน้าที่ขาดความซื่อสัตย์สุจริตในการบริหารจัดการ ก่อให้เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวง มีความลำเอียงในการปฏิบัติต่อประชาชนผู้มารับบริการ ยึดติดอยู่กับระบบเจ้าขุนมูลนาย ทำให้ประชาชนถูกเอารัดเอาเปรียบ หรือถูกกลั่นแกล้ง เป็นต้น ทั้งหมดนี้ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก

ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ประสบกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษา เรื่อง “การเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ” ทั้งนี้ ได้ใช้ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรม 10 ประการ” เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากนั้น การที่ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาในเรื่องนี้เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่ยังไม่เคยมีใครศึกษามาก่อน ประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ ไม่เพียงจะเกิดแก่ตัวผู้ศึกษาเองเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ในทางวิชาการและทางปฏิบัติต่อประชาชน สังคม และหน่วยงานอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยประกอบด้วย 4 ข้อ ดังนี้

2.1 ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้ เพราะจะทำให้ทราบและเข้าใจข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ในปัจจุบัน ในเรื่องการเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง

2.2 ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้ เพราะจะทำให้ทราบและเข้าใจปัญหาในอดีตและปัจจุบันของการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงในอดีตและปัจจุบัน อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ต่อไป

2.3 ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้ เพราะการศึกษาเรื่องนี้ไม่อาจสมบูรณ์ได้ถ้ามิได้นำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ โดยนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง หรือปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ในอนาคตต่อไป วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการเสนอแนวทางการพัฒนานี้ เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น (opinion) ของผู้ศึกษา ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการศึกษาปัญหาที่เป็นข้อเท็จจริงทั้งในอดีตและปัจจุบัน ทำให้มีแนวโน้มว่าผู้ศึกษามีข้อมูลมากเพียงพอที่จะแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสำหรับอนาคตได้

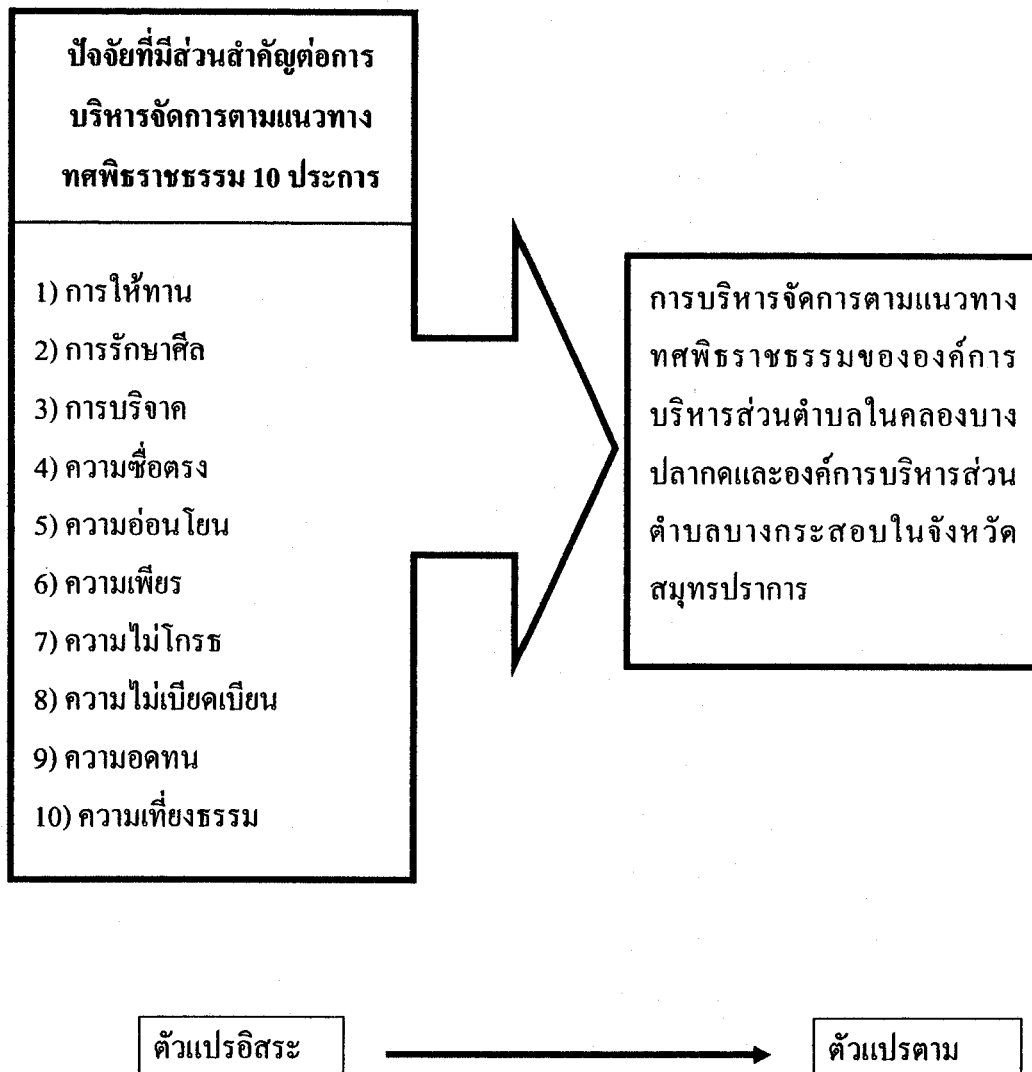
2.4 ศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมแนวโน้มของการบริหารจัดการตามแนวทาง

ทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อนี้ เพราะทำให้ทราบและเข้าใจภาพรวมแนวโน้มของการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่งในเชิงเปรียบเทียบ อันจะมีส่วนช่วยให้ทราบและเข้าใจข้อมูลส่วนที่เกี่ยวกับอนาคตเพิ่มมากขึ้น ข้อมูลส่วนนี้ถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น ซึ่งได้มาจากการศึกษาข้อเท็จจริง หรือข้อมูลในอดีตและปัจจุบันที่ผ่านมา แล้วนำมาทำนายหรือพยากรณ์แนวโน้มของการบริหารจัดการในอนาคตได้อย่างมีหลักเกณฑ์ และเป็นระบบมากขึ้น

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในที่นี้ได้้นำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรม 10 ประการ” หรือ 10 ด้าน ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2550) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ โดยถือว่าเป็นตัวแปรอิสระ ปัจจัยทั้ง 10 ประการนั้น ได้แก่ (1) การให้ทาน (2) การรักษาศีล (3) การบริจาค (4) ความซื่อตรง (5) ความอ่อนโยน (6) ความเพียร (7) ความไม่โกรธ (8) ความไม่เบียดเบียน (9) ความอดทน และ (10) ความเที่ยงธรรม ส่วน “การบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ” เป็นตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่เลือกนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทาง ทศพิธราชธรรม 10 ประการ” มาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ เพราะเป็น กรอบแนวคิดที่รู้จักกันทั่วไปติดต่อกันมาช้านาน มีความสมบูรณ์ และครอบคลุมเรื่องการบริหาร จัดการมากถึง 10 ด้าน ดังกล่าวแล้วข้างต้น กรอบแนวคิดนี้ยังเกี่ยวข้องกับแนวคิดทาง รัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้งสามารถนำมาปรับใช้กับการบริหาร จัดการและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำลังศึกษานี้ได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม กรอบแนวคิดที่นำมาใช้การศึกษารั้งนี้ ย่อมมีข้อจำกัดและไม่อาจนับได้ว่าเป็นกรอบแนวคิดที่สมบูรณ์ที่สุด โดยข้อจำกัดของกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ เหมาะสมกับสภาพในปัจจุบันเท่านั้น แต่ในอนาคตหากเกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพทาง เศรษฐกิจ สังคม หรือการเมืองขึ้น อาจทำให้กรอบแนวคิดนี้เกิดข้อบกพร่องได้บ้าง ข้อจำกัดอีก ประการหนึ่ง คือ กรอบแนวคิดนี้เน้นด้านจิตใจอย่างมาก แต่ก็ถือว่าเป็นข้อจำกัดเล็กน้อย หากนำไปใช้ถ่วงดุลกับการบริหารจัดการด้านวัตถุที่มีอยู่อย่างมากมาย

4. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการศึกษารั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาการเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทาง ทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วน ตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรม 10 ประการ” เป็นกรอบ แนวคิดสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยแบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็น 5 บท โดยในแต่ละบทมี สารสำคัญดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ ครอบคลุมกระบวนการศึกษาทางวิชาการอย่างเป็นระบบเริ่มจาก ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย ข้อจำกัดในการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นการนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และผลการ ศึกษาวิจัยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารหลายประเภท เช่น หนังสือ บทความ งานวิจัย โดย ครอบคลุมเรื่องแนวคิดสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรม ตัวแปรอิสระและ ตัวแปรตามที่นำมาศึกษาในครั้งนี้

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึงวิธีการหรือกระบวนการที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งครอบคลุมหัวข้อ 6 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (4) การวิเคราะห์ข้อมูล (5) ระยะเวลาทำการวิจัย และ (6) แผนการ ดำเนินงาน

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ วิจัยสนาม เป็นการเปรียบเทียบการบริหารจัดการ ปัญหา แนวทางการพัฒนา และภาพรวมแนวโน้ม

ของการบริหารจัดการระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง โดยไม่ได้เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการเท่านั้น เหตุผลที่เลือกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่งนี้มาเปรียบเทียบกัน เนื่องจากประชากรในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดมีจำนวนมากสุด ส่วนประชากรในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบมีจำนวนน้อยสุด จากจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 32 แห่ง ที่มีอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายของการศึกษารั้งนี้ทั้งหมด แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่หนึ่ง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ในองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ รวมจำนวน 184 คน (ข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ประจำปี 2549)

ประเภทที่สอง ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 51,315 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ “ข้อมูลทั่วไป” ค้นคืนวันที่ 12 กรกฎาคม 2550 จาก <http://www.tambol.com>)

รวมประชากรทั้ง 2 ประเภท ได้จำนวน $(184+51,315)$ 51,499 คน

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แบ่งเป็น 2 ประเภทเช่นกัน ได้แก่

ประเภทที่หนึ่ง บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายการเมืองและฝ่ายปฏิบัติงานประจำ ในองค์การบริหารส่วนตำบลใน

คลองบางปลากระดี่และในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ รวมจำนวน 155 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้ สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.04

ประเภทที่สอง ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากระดี่และองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,117 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้ สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 96% และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.04

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภท ได้จำนวน (155+1,117) 1,272 คน

เหตุผลที่เลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว เพราะ ประเภทที่หนึ่ง เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลจึงน่าจะมีความใกล้ชิด มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาอย่างมาก ในส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประเภทที่สอง เป็นประชาชนที่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากระดี่และในองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ รวมทั้งได้รับการสาธิตจากองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ๆ ดังนั้น จึงมีแนวโน้มที่จะเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือได้

5. ข้อจำกัดการวิจัย

การศึกษานี้มีข้อจำกัดในการวิจัยรวม 3 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อของขอบเขตการวิจัยข้างต้น ดังนี้

5.1 ข้อจำกัดด้านเนื้อหา การศึกษานี้มุ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาเนื้อหาเฉพาะที่เป็นปัจจุบัน และเนื้อหาที่เป็นความคิดเห็นในอนาคต โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอดีต วิวัฒนาการหรือความเป็นมาน้อยมาก เนื่องจากผู้ศึกษาประสงค์จะได้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นเป็นหลัก เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหน่วยงานต่อไปในอนาคต มากกว่าการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ที่แยกศึกษาเป็นอีกเรื่องต่างหากได้ ดังนั้น สัดส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ในอนาคตจึงมีมากเป็นพิเศษ

5.2 ข้อจำกัดด้านพื้นที่ การศึกษานี้ให้ความสำคัญกับการวิจัยสนาม (field research) เฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากระดี่ ตั้งอยู่ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ และองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ ตั้งอยู่ในอำเภอพระประแดง ทั้ง 2 แห่งอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการเท่านั้น โดยไม่ได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด เนื่องจากผู้ศึกษามีความประสงค์ที่จะ

ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ อันเป็นพื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุดและน้อยที่สุด ตามลำดับเท่านั้น

5.3 ข้อจำกัดด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนนั้น อาจมีบางส่วนหรือมีส่วนน้อยที่ไม่เข้าใจการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมากเพียงพอเนื่องจากข้อจำกัดด้านความรู้ความสามารถและการศึกษา อย่างไรก็ตาม หากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบและเข้าใจการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเพราะเป็นผู้รับบริการสาธารณะจากองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง ก็ถือว่า ประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพเชื่อถือได้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ เป็นการให้ความหมายคำสำคัญ ๆ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สำหรับเกณฑ์การกำหนดนิยามศัพท์แต่ละหรือกำหนดหัวข้อย่อยแต่ละข้อข้างล่างนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาจากคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในชื่อวิทยานิพนธ์ วัตถุประสงค์การวิจัย รวมทั้งกรอบแนวคิดการวิจัย โดยทั้งหมดนี้ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

6.1 การเปรียบเทียบ หมายถึง การแบ่งแยกให้เห็นถึงความแตกต่างกันของการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ

6.2 การบริหารจัดการ (management administration) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบล และ/หรือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการภาครัฐ นำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขและการกินอยู่แต่เพียงพอดีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6.3 ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรม หมายถึง แนวทางหรือวิธีการดำเนินงานที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ การบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมครอบคลุม 10 ประการ หรือ 10 ด้าน ได้แก่

6.3.1 การให้ทาน หมายถึง การบริจาคทรัพย์สิน หรือสิ่งของแก่ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ตกทุกข์ได้ยาก รวมถึงการให้น้ำใจแก่ผู้อื่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) องค์การ

บริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก รวมทั้งการบริจาคสิ่งของและการให้กำลังใจและ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลให้ข้อเสนอแนะที่เป็นความรู้แก่ผู้ร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา รวมทั้งให้รอยยิ้มและใช้วาจาที่สุภาพอ่อน โชนแก่ประชาชนที่มาใช้บริการ

6.3.2 การรักษาศีล หมายถึง ความประพฤติที่ดีงาม อยู่ในศีลในธรรมตามหลักศาสนาของแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนำหลักศาสนา มาใช้ในการให้บริการประชาชน โดยเน้นให้มีความประพฤติที่ดีงาม และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวางตัวอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักศาสนาของแต่ละคน เช่น ยึดถือศีล 5 ตามหลักพระพุทธศาสนาในการให้บริการประชาชน

6.3.3 การบริจาค หมายถึง การเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อความสุขหรือประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งอาจจะเป็นครอบครัว หน่วยงาน หรือเพื่อนร่วมงานก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) องค์การบริหารส่วนตำบลบริจาคทุนทรัพย์เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยาก และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการประชาชนด้วยความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

6.3.4 ความซื่อตรง หมายถึง การดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความเป็นคนตรง ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคดโกงหรือหลอกลวงผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความเป็นคนตรงและซื่อสัตย์สุจริต และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานที่อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ ทำให้ไม่ก่อให้เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวงทั้งเวลาและทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.3.5 ความอ่อนโยน หมายถึง ความสุภาพอ่อน โชน มีอัธยาศัยไมตรี และไม่เย่อหยิ่ง ถือตัวต่อคนทั้งหลาย รวมทั้งไม่ยึดติดกับระบบเจ้าขุนมูลนาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลความสุภาพอ่อน โชนในการให้บริการประชาชน และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีอัธยาศัยไมตรี ไม่เย่อหยิ่งถือตัวต่อคนทั้งหลาย เพื่อนร่วมงาน และประชาชนผู้มารับบริการ

6.3.6 ความเพียร หมายถึง การดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างไม่ย่อท้อ ไม่ท้อถอย ไม่ลดเป้าหมายในกิจทั้งปวง แต่ให้ปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความมุมานะ ฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายจนประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างไม่ย่อท้อ ไม่ท้อถอย ต่ออุปสรรคในการให้บริการประชาชน และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการประชาชนด้วยความมุมานะ ขยันหมั่นเพียร

6.3.7 ความไม่โกรธ หมายถึง การไม่โมโหหรือโกรธง่าย ไม่ลุแก่อำนาจ พยายามระงับยับยั้งความโกรธอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงานโดยไม่มีการโมโหง่ายหรือโกรธง่าย ไม่ลุแก่อำนาจ และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลระงับยับยั้งความโกรธอยู่เสมอ และให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส

6.3.8 ความไม่เบียดเบียน หมายถึง การไม่บีบบังคับกดขี่ผู้อื่น รวมทั้งการไม่ใช้อำนาจไปบังคับ หรือหาเหตุกลั่นแกล้งผู้อื่น ซึ่งนอกจากไม่เบียดเบียนคนด้วยกันแล้ว ยังรวมถึงการไม่เบียดเบียนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่การงานโดยไม่บีบบังคับกดขี่ผู้อื่น รวมทั้งการไม่ใช้อำนาจบังคับหรือหาเหตุกลั่นแกล้งผู้อื่น และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานโดยไม่เบียดเบียนทั้งคน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ เช่น การประหยัทรพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม

6.3.9 ความอดทน หมายถึง การทนต่อความโลภ โกรธ หลง ทั้งกาย วาจา และใจ การอดทนต่อความยากลำบาก ไม่ท้อถอย และไม่หมดกำลังใจ กำลังใจที่จะดำเนินชีวิต และหน้าที่การงานต่อไปจนสำเร็จ รวมทั้งไม่ย่อท้อต่อการทำความดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความมานะอดทน และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการประชาชนโดยอดทนต่อความยากลำบาก ไม่ท้อถอย รวมทั้งไม่ย่อท้อต่อการทำความดี

6.3.10 ความเที่ยงธรรม หมายถึง ความยุติธรรม ความรอบคอบ ความถูกต้อง ความหนักแน่น ไม่เอนเอียงหัวน้าวด้วยคำพูด อารมณ์ หรือลากสักการะใด ๆ รวมทั้งการไม่สนับสนุนผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลยึดถือความยุติธรรม ความรอบคอบ ความถูกต้องในการปฏิบัติงาน ให้บริการประชาชนโดยยึดถือกฎระเบียบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การบริการเป็นไปด้วยความเสมอภาค และ (2) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เอนเอียงหัวน้าวด้วยคำพูด อารมณ์ หรือลากสักการะใด ๆ รวมทั้งไม่สนับสนุนผู้กระทำความผิด

6.4 องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด และองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในจังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ 3 ประการ ดังนี้

7.1 **องค์ความรู้ใหม่** การศึกษาครั้งนี้ ได้ช่วยสร้างองค์ความรู้หรือสาระสำคัญทางวิชาการใหม่ให้เกิดขึ้น โดย องค์ความรู้ หมายถึง ความรู้ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการถ่ายทอดจากประสบการณ์ หรือจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นผู้รับสามารถไปใช้ได้โดยตรง หรือสามารถนำมาปรับใช้ได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่กระทำอยู่ (สำนักงานอัยการสูงสุด “ความหมายขององค์ความรู้” ค้นคืนวันที่ 30 ธันวาคม 2550 จาก <http://www.ago.go.th>) การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบและเข้าใจการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบในเชิงเปรียบเทียบ

7.2 ประโยชน์ในทางวิชาการ

7.2.1 การศึกษาครั้งนี้ ช่วยให้ผู้บุคคลและหน่วยงาน เช่น กระทรวงและกรม ต่าง ๆ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสถาบันการศึกษา ได้ความรู้และความเข้าใจทางวิชาการในเรื่องการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

7.2.2 การศึกษาครั้งนี้ ช่วยให้ผู้บุคคลและหน่วยงาน ทราบแนวทางในการพัฒนาความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

7.2.3 การศึกษาครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทำนองเดียวกันนี้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น

7.3 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

7.3.1 บุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น รัฐสภา คณะรัฐมนตรี องค์การของรัฐที่เป็นอิสระ องค์การเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน นักธุรกิจ ข้าราชการประจำ รวมทั้งนักการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่น จะได้รับประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ โดยอาจนำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อเสนอแนะไปใช้ประโยชน์ เช่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ

7.3.2 ในส่วนของประชาชน หากนำไปศึกษา จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามแนวทางทศพิธราชธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากดและองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระสอบเพิ่มมากขึ้น และเกิดความมั่นใจว่าจะได้รับบริการที่ดี รวมตลอดทั้งนำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นไปใช้ในการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นต่อบุคคลหรือหน่วยงานทั้งหลาย